

Naoberschap-brochure

Mede mogelijk gemaakt door: Dorpsraad Gaanderen, Wijknetwerk Gaanderen (Gemeente Doetinchem, Buurtplein, BuHa, Sité Woondiensten) en Rabobank Graafschap

Voor Gaandernaren, door Gaandernaren

Welkom in Gaanderen

Hierbij heten we u, namens alle inwoners van Gaanderen, van harte welkom in dit prachtige, groene en gezellige dorp! Wij kunnen ons voorstellen dat er best veel op u afkomt als u voor het eerst in het dorp komt wonen. In deze brochure kunt u daarom handige informatie vinden met betrekking tot Gaanderen. Bijvoorbeeld welke supermarkten zijn er, waar u de huisarts kunt vinden, hoe het openbaar vervoer is geregeld en wat er van u wordt verwacht met het ophalen van huisvuil en tuinonderhoud. Ook leest u waar u naar toe kunt als u vragen heeft, over welk onderwerp dan ook. Of misschien wilt u zich wel aansluiten bij één van de vele sport- of culturele verenigingen die Gaanderen rijk is. In bijlage 2 vind u meer informatie over de voorzieningen en faciliteiten die Gaanderen te bieden heeft.

We vinden het erg belangrijk dat u zich thuis voelt in Gaanderen en het zogeheten “Naoberschap”-gevoel meekrijgt. “Naoberschap” is een Achterhoeks begrip wat al generaties teruggaat en eigenlijk neerkomt op: beter een goede buur dan een verre vriend. Verbinding met je burens en dorpsgenoten is belangrijk. Je staat er niet alleen voor. En samen kunnen we het in Gaanderen leuker maken.

Bent u benieuwd naar hoe het dorp Gaanderen is ontstaan is en welke belangrijke rol de ijzerindustrie hierin gespeeld heeft? Zie bijlage 1.

Waarom deze Naoberschapsbrochure?

Gaanderen heeft zich in de loop der eeuwen ontwikkeld tot een dorp. In het verleden stonden er groepjes boerderijen, ‘Droebels’ genaamd. Later groeiden die uit tot een dorp. Men was vroeger zeer op elkaar aangewezen. Denk aan het binnenhalen van de oogst, het gezamenlijk weiden van het vee, het gezamenlijke beheer van de dorpspomp, etc. Met de buurt werd lief en leed gedeeld. Oorspronkelijk had men 8 burens nodig voor het dragen van een kist naar de begrafenis. Later verwaterde het aantal van 8.

“Buurt maken” is één van de tradities die in Gaanderen nog springlevend is. Het is een oud gebruik op het platteland, onder meer in de Achterhoek. Een nieuwkomer in de buurt doet er goed aan om buurt te maken, oftewel je burens (burens) uit te nodigen en kennis met ze te maken. Dat hoeft natuurlijk niet meteen. Als je buurt maakt dan hoor je erbij. Je leert meteen je burens kennen. Je kunt dan op steun rekenen en je staat er niet alleen voor. De zogenoemde “naoberplicht” ging vroeger heel ver (tot aan het verzorgen, zoals eerder genoemd, van een uitvaart toe), maar tegenwoordig zijn de banden wat losser.

Ons advies: Bouw een goed contact op met uw burens.

Inhoudsopgave

- Afvalbeleid ----- Pagina x
- Tuinonderhoud ----- Pagina x
- Probeer overlast te voorkomen of te beperken ----- Pagina x
- Weetjes over Gaanderen ----- Pagina x
- Bijlage 1: Het dorp Gaanderen ----- Pagina x
- Bijlage 2: Voorzieningen en Faciliteiten ----- Pagina x

- Bijlage 3: Tuinieren is goed voor je ----- Pagina x

Afvalbeleid

Om uw afval zo goed mogelijk te scheiden, zijn er in de gemeente Doetinchem, dus ook in Gaanderen, vier soorten containers die u bij huis mag hebben. In de volksmond worden de containers klike's genoemd.

De verschillende soorten containers:

- **Oranje** deksel voor plastic verpakkingen, blik en drinkpakken
- **Groene** deksel voor groente-, fruit-, en tuinafval + etensresten
- **Blauwe** deksel voor papier
- **Grijze** deksel voor restafval

De containers dient u op de daarvoor bestemde dagen aan de openbare weg te plaatsen. De container met de groene deksel wordt 1 keer per 14 dagen geleegd. Alle andere containers 1 keer per 4 weken.

De kosten voor het ophalen van het afval via de containers worden in rekening gebracht via de Afvalstoffenheffing. Deze heffing bestaat voor u uit twee delen:

- Een vast bedrag per jaar
- Een bedrag per keer dat u uw container voor restafval (de container met de grijze deksel) aan de straat zet of restafval in een ondergrondse container aanbiedt.

Voor groente-, fruit- en tuinafval + etensresten (GFT+E) (container met groene deksel), plastic, blik en drinkpakken (PBD) (container met oranje deksel) en papier (container met blauwe deksel) hoeft u niet per keer dat u het aanbiedt te betalen.

Tuinonderhoud

De inwoners van Gaanderen zijn over het algemeen best trots op hun tuin. Vroeger was er zelfs een jaarlijkse verkiezing van wie de mooiste tuin had. Het is voor de inwoners van Gaanderen een doorn in het oog dat er steeds meer tuinen verloederen. Het onkruid staat hoog en het aanzicht van de straat raakt ontsierd. Wenselijk is natuurlijk om je tuin van je nieuwe woning te onderhouden. En dat is ook nog goed voor je. Zie bijlage 3.

Je hebt voor het onderhoud van je tuin wat gereedschap nodig. Denk aan een schop, een schoffel, een hark en een bezem. Heb je dit niet? Wellicht wil een buurman of buurvrouw je daarbij helpen en het gereedschap aan je uitlenen.

Probeer zoveel mogelijk rekening te houden met onderstaande:

- Zorg dat er geen planten, struiken over het trottoir groeien. Dan kan het trottoir glad worden en kunnen voetgangers uitglijden.
- In de winter is het wenselijk om het deel van het trottoir voor je huis sneeuwvrij te houden. Dan kunnen buren en bijvoorbeeld postbodes veilig gebruik maken van het trottoir.

Probeer overlast te voorkomen of te beperken

Ook uw buren willen graag genieten van hun rust. Even lekker TV kunnen kijken, even genieten van de zon in de tuin, enzovoorts. Harde muziek, hard dichtslaan (kast)deuren, tot 's avonds laat schreeuwende en jengelende kinderen op straat, etc. kan als overlast ervaren worden en tot irritatie leiden bij uw buren. Het klinkt eenvoudig, maar toch adviseren wij het nogmaals: zorg voor een goede relatie met je buren.

Niet iedereen heeft behoefte aan een hechte burenband. Toch is het een kleine moeite om je buren even vriendelijk te groeten of om af en toe even een praatje met ze te maken. Deze kleine contactmomenten scheppen verbinding, waardoor er minder snel ruzie ontstaat. Als er toch sprake is van burenoverlast, is de drempel om dit bij je buren aan te kaarten lager. Probeer zo veel mogelijk (geluids)overlast te voorkomen zodat er ook minder kans is op burenoverlast.

Weetjes over Gaanderen

Wist u dat...

... Kermis Gaanderen, het dorpsfeest van Gaanderen, jaarlijks in het tweede weekend van september gehouden wordt? Zowel jong als oud vieren 4 dagen feest!

... Wanneer iemand de leeftijd van 50 jaar bereikt, er vaak een grote pop (Abraham of Sarah) bij huis geplaatst wordt? Ook kan er dan 's nachts vuurwerk worden afgestoken.

... Met de jaarwisseling er veelvuldig vuurwerk afgestoken wordt?

... Er regelmatig door verenigingen uit Gaanderen acties worden gehouden? Denk aan een actie om sinaasappels te verkopen, of speculaas, of geraniums. Hiermee wordt geld opgehaald voor de verenigingen.

... Er op elke eerste maandag van de maand om 12:00 uur 's middags sirenes te horen zijn. Dit is een test van de overheid en geen reden tot paniek.

Bijlage 1: Het dorp Gaanderen

Gaanderen is een dorp in de gemeente Doetinchem, gelegen in de Nederlandse provincie Gelderland. Het dorp grenst aan Terborg en heeft 5.575 inwoners (stand 1 januari 2021).

Ontstaan

Gaanderen is ontstaan in de twaalfde eeuw. Destijds werd het dorp Gernere genoemd, naar de duinen die het land tegen de Oude IJssel

beschermden. Gernerre zou zijn afgeleid van de woorden gér en laar, die "spitse heuvelrij" betekenen. In de zeventiende eeuw werd de plaats, die toen ongeveer 120 inwoners en 20 boerderijen telde, een van de vijf buurtschappen van Doetinchem. Het gebied werd 'Gander' genoemd.

Aan het eind van de achttiende eeuw begon voor Gander een periode van bosbouw. Veel eiken werden er gekapt, wat betekende dat er nieuwe arbeiders nodig waren. Velen van hen vestigden zich in het gebied en zo ontstond het dorp 'Gaanderen'. Bestuurlijk vormde Gaanderen samen met enkele buurtschappen de gemeente Ambt Doetinchem totdat deze gemeente met de ernaast gelegen buurgemeente Stad Doetinchem fuseerde tot de huidige gemeente Doetinchem.

Er lopen langs en door het dorp twee beken, de Akkermansbeek en de Bielheimerbeek, die beide uitmonden in de Oude IJssel. De Bielheimerbeek dankt haar naam aan het klooster Bethlehem, dat vroeger aan de beek lag. De loop van de Bielheimerbeek is verlegd. De 'oude' Bielheimerbeek is een klein stroompje, de huidige Bielheimerbeek ligt zo'n 200 meter naar het oosten en is beduidend breder.

IJzerindustrie

In het gebied rond Gaanderen is veel ijzeroer aanwezig. De beken konden waterkracht leveren en er was voldoende hout voor de bij ijzerfabricage benodigde houtskool. Zo kon Gaanderen zich tot ijzerdorp ontwikkelen. In 1689 stichtte Josias Olmius aan de Bielheimerbeek de eerste Nederlandse ijzergieterij, de Rekhemse hut genaamd. Hier werden bommen, kogels, handgranaten en huishoudelijke voorwerpen gemaakt. In 1821 werd aan de Akkermansbeek, op de grens met Terborg, de ijzergieterij Vulcaansoord opgericht, later een groot bedrijf dat vrijwel het hele

van oudsher een zekere scheiding tussen twee groepen bewoners van Gaanderen. De spoorlijn Winterswijk - Zevenaar die dwars door het dorp loopt, vormt de grens tussen Gaanderen-Noord

dorp werk bood, het ging echter in 1977 door zwendel en mismanagement failliet. In de twintigste eeuw kwam er nog meer metaalindustrie, met bedrijven als Neerlandia, Pelgrim (pannen, (gas)kachels, keukenapparatuur), Ferro Techniek (emailleerfabriek) en Senten/SeGa (kleine metaalwarenfabriek). Pelgrim is in de jaren tachtig van de 20e eeuw overgenomen door concurrent ATAG en na enkele jaren werd de fabriek verhuisd naar een nieuwe locatie in Duiven, een behoorlijke aderlating voor de werkgelegenheid in het dorp. Alleen Ferro is tegenwoordig nog in vol bedrijf. De verlaten Pelgrimfabriek is gesloopt en op het enorm grote vrijgekomen terrein is het verzorgingshuis Pelgrim gerealiseerd.

Heden

Gaanderen is nog altijd een zeer hecht dorp. In het dorp staan een protestants-christelijke en twee rooms-katholieke kerken. Daarvan is alleen de St. Martinuskerk nog in gebruik, maar deze zal vanaf 2026 een andere bestemming krijgen. De St. Augustinusschool was verbonden aan de Sint-Augustinuskerk. De St. Martinusschool was verbonden aan de Sint-Martinuskerk. De St. Augustinusschool is hernoemd naar Augustinusschool, en heeft daarmee ook de band met de St. Augustinusparochie verbroken. Later zijn de St. Martinusschool en de Augustinusschool gefuseerd en hebben een nieuw gebouw betrokken, Gaanderwijs. De derde school is de openbare basisschool Wis en Wierig, eveneens bij sportpark De Pol (aan de Watertapweg).

Het dorp telt vele verenigingen. In de regio heeft Gaanderen bekendheid gekregen door zijn vele muziekverenigingen, zoals de Musical Producties Gaanderen, het Symfonisch Blaasorkest Gaanderen (voorheen Harmonie Gaanderen), het Gaanderens Mannenkoor (wordt in 2024 opgeheven) en het koor Liberate. Op sportgebied zijn er onder meer tafeltennisvereniging Odion, badmintonvereniging Poona en voetbalvereniging VVG'25 Gaanderen.

Er bestaat van oudsher een zekere scheiding tussen twee groepen bewoners van Gaanderen. De spoorlijn Winterswijk - Zevenaar die dwars door het dorp loopt, vormt de grens tussen Gaanderen-Noord

('Oud-Gaanderen') en Gaanderen-Zuid ('Nieuw-Gaanderen'). Dit fenomeen wordt echter steeds zwakker, men voelt zich niet meer zo sterk verbonden met "Noord" of "Zuid".

Tot 1934 had Gaanderen een eigen spoorweghalte aan de spoorlijn Winterswijk - Arnhem. Op 10 december 2006 is, mede dankzij Dorpsraad Gaanderen, een nieuw station Gaanderen geopend, dit op enkele meters van de oude locatie. Daarmee heeft Gaanderen haar treinstation weer terug. Daarnaast deelde Gaanderen in het verleden een stopplaats met de buurtschap Oosseld, stopplaats Gaanderen-Oosseld. Deze stopplaats lag in de bossen ten noorden van Gaanderen en is in 1927 buiten gebruik gesteld.

Gaanderen heeft een mooie omgeving. Breng eens een bezoek aan Kasteel Slangenburg of aan Koekendaal met z'n kinderboerderij. Ook het wandelpark aan de Akkermansbeek is aan te bevelen. Het Gaanderhuus organiseert regelmatig fietstochten. U kunt dan genieten van de groene omgeving. Op de website www.doortrappen.nl staat ook een schitterende fietsroute rond Gaanderen. Ook attenderen we u op het project City deal Fietsen Doetinchem. Dit project is er voor iedereen die graag zou willen fietsen, maar zich geen fiets kan veroorloven, geen fiets kan onderhouden of graag fietslessen zou willen. (Info: Gemeente Doetinchem)

Bijlage 2: Voorzieningen en faciliteiten

Gaanderen is van alle gemakken voorzien. Hieronder zullen we opsommen wat Gaanderen allemaal te bieden heeft.

Gezondheidszorg

Bevindt u zich in een levensbedreigende situatie, bel dan direct 112 (Nederlands noodnummer).

Huisarts:

- Huisartspraktijk De Pelgrim. Pelgrimstraat 61A, 7011 BJ Gaanderen, 0315 325 310.
- Huisartspraktijk Noort en v.d. Pol. Vulcaanstraat 28, 7011 ES Gaanderen, 0315 323 535.

Tandarts:

- Tandarts A.W. Baris. Franks Bultstraat 38, 7011 BB Gaanderen, 0315 325 395.

Fysiotherapie:

- Fysio Holland. Bloemenweg 3, 7011 AH Gaanderen, 0315 328 249.

Apotheek:

- Apotheek Benraad Terborg, met een medicijnafgifteloket in Gaanderen. Hoofdstraat 25, 7061 CG Terborg, 0315 323 545.

Ziekenhuis:

- Slingeland Doetinchem. Kruisbergseweg 25, 7009 BL Doetinchem, 0314 329 911.

Wist u, dat speciaal voor patiënten van de poliklinieken van het Slingeland Ziekenhuis vervoersbedrijf Arriva een goedkoop buskaartje aanbiedt? Voor maar € 2,40 (per persoon) koopt u online een buskaartje waarmee u naar het ziekenhuis kunt reizen, zowel heen als terug.

Verzorgingstehuis:

- Sensire Pelgrim. Blikslagerstraat 6, 7011 MK Gaanderen, 0900 8856.

Zorghotel:

- De Vlinder Zorgappartementen. Kerkstraat 258a, 7011 CT Gaanderen, 0315 236 883.

Dagbesteding:

- Gaanderhuus. Hoofdstraat 11a, 7011 AA Gaanderen, 06 510 134 34, <https://gaanderhuus.nl/>

Onderwijs

Basisscholen

- Gaanderwijs. Pelgrimstraat 59c, 7011 BJ Gaanderen, 0315 325 767.
- Wis en Wierig. Watertapweg 1, 7011 BP Gaanderen, 0315 341 655.

Buitenschoolse opvang

- Kinderopvang Humankind – Kinderdagverblijf Tovertuin en BSO Harlekijn. Pelgrimstraat 59d, 7011 BJ Gaanderen, 0315 228 890.
- Humankind – Peuteropvang 't Kruiemeltje. Pelgrimstraat 59c, 7011 BJ Gaanderen, 0315 215 290.

Middelbare scholen (alle buiten Gaanderen)

- Almende College in Silvolde (havo, vwo, vmbo). Terborgseveld 75, 7064 AN Silvolde, 0315 630 000.
- Zone College Doetinchem (vmbo). Gezellenlaan 14, 7005 AZ Doetinchem, 088 262 0400.
- Ulenhof College Doetinchem (mavo, havo, vwo, T-vwo). Bizetlaan 86, 7002 LZ Doetinchem, 0314 378 787.

- Houtkamp College Doetinchem (vmbo-t, mavo, havo, vwo). Ruimzichtlaan 155, Kruisbergseweg 4, 7009 BP Doetinchem, 0314 727 199.
- Panora Lyceum Doetinchem (mavo, havo, atheneum, gymnasium). Holterweg 121, 7001 EK Doetinchem, 0314 727 100.

Supermarkten

- ALDI Gaanderen. Hoofdstraat 4, 7011 AB Gaanderen, 088 202 9300.
- PLUS Gaanderen. Hoofdstraat 1-27, 7011 AA Gaanderen, 0315 396 160.

Openbaar vervoer

- Trein (Arriva), traject Arnhem – Winterswijk.
- Buslijn 40, traject Doetinchem – Dinxperlo.
- Contact op Wielen (COW), auto op maat. <https://www.contactopwielen.nl/>

Buurtplein – Persoonlijke hulp

Heb je vragen over bijvoorbeeld gezondheid & zorg, je gezin, geldzaken of je buurt, neem dan contact op met Buurtplein en zij zullen je helpen. Wat hebben zij te bieden: buurtbemiddeling, buurtcoach, inloopuren, jeugd interventie team, jeugd- en gezinswerker, mantelzorgcentrale, sociaal raadsliden, WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en een vrijwilligerscentrale.

Wijkcentrum de Trefkuul in Gaanderen is een werk- en ontmoetingsplek van Buurtplein, zie verder op in deze brochure voor meer informatie over de Trefkuul.

Adres: Terborgseweg 21, 7001 GM Doetinchem.

Telefoon: 0314 341 919

Email: info@buurtplein.nl

Website: <https://www.buurtplein.nl/>

Buha – Openbare ruimte

Buha-medewerkers zetten zich dagelijks in voor een schone, veilige, duurzame en klimaatbestendige openbare ruimte. Zij houden zich met name bezig met afval, begraafplaatsen, groen & dieren, handhaving & parkeren en wegen & riolering. Als je hierover vragen hebt, neem dat contact met Buha op en zij zullen je verder helpen.

Adres: Havenstraat 80, 7005 AG Doetinchem

Telefoon: 0314 377 444

Email: meldpunt@buha.nl

Website: <https://www.buha.nl/>

Sité – Wonen

Verhuren en onderhouden van woningen, garages en bedrijfsruimten behoort al meer dan 100 jaar tot de kerntaken van Sité. Ze zetten een stapje extra voor urgent woningzoekenden, waarbij ze samenwerken met maatschappelijke partners.

Bezoekadres: Hofstraat 47, 7001 JD Doetinchem

Postadres: Postbus 172, 7000 AD Doetinchem

Telefoon: 0314 372 000

Email: site@swd.nl

Website: <https://www.swd.nl/>

De Gaanderbode – Dorpskrant

Blijf op de hoogte van het laatste nieuws in Gaanderen! De Gaanderbode wordt zoveel mogelijk bezorgd in het hele postcodegebied van Gaanderen. Toch valt hij om diverse redenen niet overal op de mat. Gelukkig kun je hem op meerdere punten in Gaanderen ook afhalen.

Bij de volgende adressen is de Gaanderbode af te halen:

- Plus Gaanderen, Hoofdstraat 1-27 (tijdens openingsuren)
- JS Schoenen (voorheen Schoenmode Jeannette), Hoofdstraat 41 (tijdens openingsuren)
- Het Gaanderhuus, Hoofdstraat 11a (in het kastje aan de buitenmuur)
-

Mocht je De Gaanderbode digitaal willen lezen, ga dan naar <https://gaanderbode.nl/>

Heb je vragen, opmerkingen of wil je iets plaatsen in De Gaanderbode, neem dan contact op met Astrid van Beveren.

Email: info@gaanderbode.nl

Telefoon (ook Whatsapp): 06 - 4782 9074

Gaanderen.nu – Ontdekken

Op deze website staat nieuws, agenda en heel veel informatie over Gaanderen bij elkaar. Inwoners én bezoekers vinden zo gemakkelijk hun weg in het dorp. Er wordt voortdurend nieuwe informatie toegevoegd. Het nieuws wordt verzorgd door De Gaanderbode.

Website: <https://gaanderen.nu/>

Email: info@gaanderen.nu

Telefoon: 06 - 4782 9074

Het Gaanderhuus – Ontmoeten

Het Gaanderhuus is de huiskamer en het buurtcentrum van het mooie Gaanderen. Het is een ontmoetingsplek voor alle inwoners van Gaanderen en wordt beheerd door een team van enthousiaste vrijwilligers. Het Gaanderhuus organiseert vele activiteiten. Zo is de huiskamer drie dagdelen in de week geopend voor een kopje koffie of thee. Maar u kunt ook biljarten, spelletjes doen, bewegen op muziek, bloemschikken, knutselen etc. Houdt u meer van buitenactiviteiten, dan is fietsen of een potje jeu de boules spelen met een groep dorpsgenoten ook mogelijk. Het Gaanderhuus is meer dan een plek voor activiteiten. Je leert er mensen kennen. Mensen helpen elkaar met allerlei soorten (hulp)vragen en er worden netwerken gecreëerd en vriendschappen gesloten.

Informatiepunt Beter Wonen Gaanderen

Het informatiepunt Beter Wonen Gaanderen is gevestigd in Het Gaanderhuus. Hier kan iedereen, zowel inwoner als professional terecht voor allerlei vragen rondom wonen in Gaanderen. Maar je kunt er ook informatie brengen. Hier wordt informatie uitgewisseld als het gaat om woonvraagstukken bijvoorbeeld wonen voor jongeren, verschillende woonvormen, dubbele bewoning of tijdelijke woonruimte.

Adres: Hoofdstraat 11a, 7011 AA Gaanderen

Telefoon: 06 510 134 34

Email: info@gaanderhuus.nl

Website: www.gaanderhuus.nl

Dorpsraad Gaanderen - Belangenbehartiging

Dorpsraad Gaanderen is al tientallen jaren actief op het gebied van samenwerken en verbinden van verschillende organisaties en verenigingen binnen het dorp Gaanderen. Ook probeert de Dorpsraad dorpsgenoten zo goed mogelijk te informeren en te betrekken bij besluitvoeringen van bijvoorbeeld de Gemeente Doetinchem of het Wijknetwerk. Het is belangrijk dat Gaandernaren gehoord worden, maar ook dat ze meedenken. Vaak komen we samen tot mooie oplossingen en ideeën. Kortom: voor Gaandernaren, door Gaandernaren.

Dorpsraad Gaanderen zoekt altijd nieuwe leden om het team te versterken. Alle leeftijden zijn welkom. De Dorpsraad vergadert iedere eerste woensdagavond van de maand in Sporthal de Pol. Ook niet-leden zijn altijd welkom om een vergadering bij te wonen. Aarzel niet en neem contact op.

Adres: Pelgrimstraat 61, 7011 BJ Gaanderen

Email: info@dorpsraadgaanderen.nl

Website: <http://www.dorpsraadgaanderen.nl/>

Gemeente Doetinchem – Bestuur

Adres gemeentehuis: Raadhuisstraat 2, 7001 EW Doetinchem

Telefoon: 0314 377 377

Website: <https://www.doetinchem.nl/>

Wijkagent – Veiligheid

De wijkagent is een ervaren politieagent die samenwerkt met collega's van het basisteam, zoals surveillanten en rechercheurs. De wijkagent werkt aan een veilige wijk door handhaving en opsporing. Vaak is de wijkagent een eerste aanspreekpunt in de wijk en een bekend gezicht. Zij kent veel inwoners en ondernemers en spreekt regelmatig met hen. Door al die contacten weet zij wat er speelt in de wijk en kan zij in een vroeg stadium problemen oplossen en liever nog, voorkomen.

Indien je de wijkagent wil spreken, neem dan contact op met Dorpsraad Gaanderen of Gemeente Doetinchem. Zij zullen je verder begeleiden naar de juiste contactpersoon. Ook kan je bellen naar het algemene nummer van de Politie: 0900-8844

Wijknetwerk Gaanderen – Leefbaarheid

Wijkwerk is een samenwerking van bewoners en professionals in een wijk of dorp. Zij vormen een netwerk waaraan veel organisaties deelnemen zoals wijk – en dorpsraden, gemeente, buurtcoaches (buurtplein), politie, Sité Woondiensten, buha, jeugdwerk, ondernemers en vertegenwoordigers van scholen. Zo is er in Gaanderen ook het Wijknetwerk Gaanderen actief. Het wijknetwerk neemt initiatief en pakt gezamenlijk knelpunten aan om de woonomgeving zo prettig mogelijk te maken en te houden. Heb jij een idee of vraag over je buurt? Of wil je meer weten over het wijknetwerk, kijk dan op www.wijkwerkdoetinchem.nl

Sport- en cultuurverenigingen

Gaanderen kent een rijk en bruisend verenigingsleven. Er zijn veel sportverenigingen en culturele verenigingen actief. Sport- en Cultureel centrum De Pol en buurthuis De Trefkuul spelen hierin een belangrijke rol.

Sport- en Cultureel centrum De Pol

Stichting Exploitatie de Pol Gaanderen komt voort uit Stichting Sport en Cultuur Gaanderen, die in 1967 is opgericht met als doel: het bevorderen van het stichten en/of exploiteren van één of meer gebouwen en/of andere accommodaties voor de sport, cultuur, alsmede voor sociaal jeugd- en jongerenwerk. Door diverse acties en door bijdragen van de gemeente Doetinchem kon in 1974 het sport- en cultureel centrum De Pol gerealiseerd worden. Het eigendom en beheer kwamen in handen van gemeente Doetinchem. Nu is Stichting Exploitatie de Pol nauw betrokken bij het beheer.

Doelstelling is een efficiënte organisatie en de Pol als kloppend hart in het dorp Gaanderen. De bestuursleden zijn vrijwilligers, en de Stichting heeft geen winstoogmerk. Verenigingen, clubs en individuele gebruikers doen rechtstreeks zaken met de Stichting en haar medewerkers.

Sport- en cultureel centrum De Pol Gaanderen is geschikt voor vele sporten en culturele evenementen. De sporthal is tevens te splitsen in twee gelijke zalen en zijn afzonderlijk te huur. Daarnaast bevindt zich in het centrum ook nog een gymzaal, 2 culturele zalen en een vergaderzaal. Tevens is er in het centrum een sportcafé gevestigd, "Bij de Pol".

Rondje de Pol is vanaf de zomer 2024 in gebruik genomen. Dit is een wandelroute met extra mogelijkheden waar mensen jong en oud, met of zonder beperking, samen gezond kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten. Het terrein is openbaar toegankelijk en het rondje heeft een lengte van ongeveer 2 kilometer. De route begint en eindigt bij de Pol zodat mensen hier onder het genot van een kopje koffie kunnen bijkletsen en nieuwe mensen kunnen ontmoeten.

Adres: Pelgrimstraat 61, 7011 BJ Gaanderen

Telefoon: 0315 239 627

Email: administratie@depol-gaanderen.nl

Website: <https://depol-gaanderen.nl/>

Buurthuis De Trefkuul

Wijkcentrum de Trefkuul is een werk- en ontmoetingsplek van Buurtplein en daarnaast onderdeel van het complex van Stichting Exploitatie de Pol. De Trefkuul is geschikt voor ontmoetingen en activiteiten voor en door het dorp.

Adres: Pelgrimstraat 59a, 7011 BJ Gaanderen

Telefoon: 0314 760 142

Website: <https://depol-gaanderen.nl/accommodaties/buurthuis-de-trefkuul/>

Alle verenigingen, c.q. organisaties in Gaanderen op een rijtje

Wil je meer informatie over een vereniging of je aanmelden? Loop dan bij Sporthal de Pol naar binnen en vraag om meer informatie.

- A4D Gaanderen (avondvierdaagse, wandelen)
- ABC Biljartvereniging
- Badmintonvereniging G.B.C. Poona
- Bridgeclub Gaanderen
- Buur maakt Natuur
- Dartclub Bij de Pol
- De Trefkuul
- Dorpsraad Gaanderen
- EHBO Gaanderen
- Fotoclub De Trefkuul
- Gaanderhuus
- Gemengd Koor Augustinus-Martinus
- Gymnastiekvereniging Tempora

- Handbalvereniging Minerva
- Hengelsportvereniging De Oude IJssel
- Koor Janboel
- Koor Liberate
- KunstRoute Gaanderen
- Landgoedkoor De Slangenburg
- Musical Producties Gaanderen (MPG)
- Only Friends Achterhoek
- Oranjecomité Gaanderen
- Oudheidkundige vereniging Gander
- PCI Caritas Gaanderen
- Rijvereniging en Ponyclub de Vulcaan
- Schaakvereniging De Kameleon v/h Regina Gaanderen
- Schuttersgilde St. Martinus
- ScoGa Scouting Gaanderen
- Stichting exploitatie sporthal de Pol
- Stichting KiVaDa
- Sportservice Doetinchem
- Stichting Sport & Cultuur
- Symfonisch Blaasorkest Gaanderen
- Tafeltennisvereniging Odion
- Tennisvereniging Tega '74
- The Hohner Boys (mondharmonica vereniging)
- VDH Kringgroep Slingeland
- Volleybalvereniging Volga
- VVG'25 (voetbal)
- WAO Club Achterhoek
- Zij-Actief Gaanderen
- Zonnebloem afd. Gaanderen
- Zwerfafvalbrigade Gaanderen

Bijlage 3: Tuinieren is goed voor je

'Mensen die tuinieren blijken gezonder te zijn, herstellen sneller van ziekte, hebben minder last van stress en voelen zich gelukkiger. Je schoffelt namelijk niet alleen je tuin, ook je geest.', aldus Mevr. Sue Stuart-Smith, psychiater in Hertfordshire (Engeland). Bovendien ben je in de tuin bezig met aardse zaken, in plaats van met andere mensen. Dat geeft je brein rust.

Je hebt voor het onderhoud van je tuin wat gereedschap nodig. Denk aan een schop, een schoffel, een hark en een bezem. Heb je dit niet? Wellicht wil een buurman of buurvrouw je daarbij helpen en het gereedschap aan je uitlenen. Ook kun je in de beginperiode vragen of stichting Present je wilt ondersteunen bij het oppakken van het tuinonderhoud. Neem hiervoor contact op met de Gemeente Doetinchem of de Dorpsraad Gaanderen en zij zullen je koppelen aan de juiste personen. Hoe pak je het aan? Wanneer pleeg je onderhoud aan de tuin? Hoe kom ik aan leuke plantjes voor de tuin?

Enkele tips:

- **Je bepaalt je eigen outfit.** In je tuin loop je geen catwalk en bepaal je dus zelf de dresscode. Je lievelingsfleece, bodywarmer of broek met afgescheurde pijpen? In jouw tuin

kan het allemaal, want jij bent de baas. Niets is zo leuk als in een comfortabele outfit tuinieren.

- **Je hebt minder stress.** Last van stress in deze soms wat overprikkelde samenleving? Dan hebben we goed nieuws! Want het is wetenschappelijk bewezen dat tuinieren rustgevend en stressverlagend werkt. Tijdens het tuinieren komen endorfines vrij in je lichaam. Dat zijn stoffen die zorgen voor een ontspannen gevoel.
- **Ideaal voor bezige bijen.** Zit je niet graag stil? En zie jij een weekje verlof eerder als een kwelling dan als beloning? Dan is tuinieren dé ideale bezigheid om je tijd nuttig te doden. Want je kan je helemaal uitleven en je tuin ombouwen! Na het zien van het resultaat zal je je gegarandeerd voldaan voelen!
- **Je mag creatief zijn.** Tuinieren is ook een creatieve hobby. Je moet nadenken of alles bij elkaar past qua plantensoorten en kleuren. Maar eigenlijk zijn er niet veel regels en mag je in je tuin vooral doen wat jij wilt! Het tuinieren zorgt er ook voor dat je je hoofd leegmaakt, waardoor het ruimte krijgt voor nieuwe ideeën. Na een uur tuinieren zit je al boordevol inspiratie voor andere dingen!
- **Het is gezond.** Tuinieren is ook gewoon gezond. Je bent buiten in de frisse lucht en je beweegt. Een uur tuinieren kan er al voor zorgen dat je tussen 200 en 300 calorieën verbrandt. Een gezonde work-out dus! Bovendien neemt je lichaam een extra portie vitamine D op wanneer de zon schijnt!
- **Back to the basics.** Met een schop, snoeischaar en gieter kom je al heel ver. Tijdens het tuinieren heb je geen hoogtechnologische snuffjes nodig om goed werk te verrichten. Zet je mobiele telefoon even uit en leg je laptop aan de kant, want die heb je niet nodig! Je bent niet alleen productiever zonder, maar je lichaam heeft er ook deugd van die prikkels even niet te moeten opnemen.